

Feiten over tienden

Naar: Ken Lawson

“Gij zult de gehele opbrengst van het zaad dat uit uw akker voortkomt, stipt verdienen, jaar op jaar. Gij zult voor het aangezicht van de Here, uw God, in de plaats die Hij verkiezen zal om zijn naam daar te doen wonen, eten de tiende van uw koren, uw most en uw olie, en de eerstelingen van uw runderen en van uw kleinvee, opdat gij de Here, uw God, uw leven lang leert vrezen.”

Deuteronomium 14:22-23

Er zijn veel Christelijke kerken en vooral Evangelische Gemeenten die een tiende prediken in de betekenis van het ondersteunen van het werk van de Here vandaag de dag. Er zijn veel variaties op dit thema. Sommigen betalen hun plaatselijke kerk een tiende van hun inkomen nadat de belasting en rekeningen betaald zijn, anderen betalen een tiende van het bruto inkomen. Weer anderen eisen een tiende van werklozen, erfenis, giften, belastingteruggave, sociale uitkeringen.

Het onderwerp tiende heeft in de loop van de jaren al voor veel strijd en verdeeldheid gezorgd binnen onze kerken en groepen. Het is op z'n zachtst gezegd discutabel dat gemeenten en voorgangers de moed hebben zo iets van mensen te eisen! Gebouwen, dure reizen, macht en aanzien van voorgangers en kerkenraden en allerlei overbodige commissies moeten opgebracht worden door kerk- en gemeenteleden

De meest bekende passage over tienden komt uit het Oude Testament uit het boek Maleachi 3:7-10:

*“Van uwer vadersen dag af, zijt gij afgeweken van Mijn inzettingen, en hebt ze niet bewaard ; keert weder tot Mij, en Ik zal tot u wederkeren, zegt de HEERE der heirscharen; maar gij zegt: Waarin zullen wij wederkeren? Zal een mens God beroven? Maar gij berooft Mij, en zegt: Waarin beroven wij U? In de tienden en het hefoffer. Met een vloek zijt gij vervloekt, omdat gij Mij berooft, zelfs het ganse volk. **Brengt al de tienden in het schathuis**, opdat er spijze zij in Mijn huis; en beproeft Mij nu daarin, zegt de HEERE der heirscharen, of Ik u dan niet opendoen zal de vensteren des hemels, en u zegen afgieten, zodat er geen schuren genoeg wezen zullen.”*

Maleachi 3:7-10

Deze verzen zijn aanleiding geweest voor het praktiseren van het geven van tienden aan het “schathuis”. (Zie vers 10 hierboven.) Simpel gezegd vermaant, dwingt, de (kerkelijke) gemeente vanaf de preekstoel om alle Christelijke giften aan de plaatselijke gemeente (het schathuis) te geven. Als men een gift willen doen aan een Christelijke organisatie, Israël, hulpproject, enz. dan moet dat via de genoemde machinerie van de tienden om de lokale kerk krediet te geven. Dit betekent dat een gelovige persoonlijk niet zou kunnen en mogen beslissen om een bijdrage, eventueel, of desnoods een tiende, te geven aan een organisatie of doel welke hij/zij op dat moment belangrijker vindt dan de plaatselijke gemeente! Dit kán toch niet waar zijn? Wie bepaald wat het geweten van de gelovige op dat moment dringt? De voorganger en ouderlingen moeten daarom ook vaak beslissen of de zaak die men wil ondersteunen het wel “waard” is, óf dat hun eigen stokpaardje en/of streven belangrijker geacht wordt?

Het gebruik van deze passage uit Maleachi is een goed voorbeeld van hoe een tekst uit zijn historisch verband is getrokken, het Oude testament onder de wet is overgezet, naar de Nieuw Testamentische tijd waarin de wet is vervuld en niet volgens de bedelingenleer wordt gelezen. "Het ganse volk " uit Maleachi 3:9, is het diep gevallen volk van Israël, en NIET de gemeente van vandaag.

Zie Maleachi 1:1-3 en vers 6 :

"Een godsspraak. Het woord des Heren tot Israel door de dienst van Maleachi. Ik heb u liefgehad, zegt de Here. En dan zegt gij: Waarin hebt Gij ons uw liefde betoond? Was niet Esau Jakobs broeder? luidt het woord des Heren. Toch heb Ik Jakob liefgehad, maar Esau heb Ik gehaat; Ik heb zijn bergen tot een woestiniĳ gemaakt en zijn erfdeel aan de jakhalzen der woestiniĳ prijsgegeven. Wanneer Edom zegt: Wij zijn verwoest, doch wij zullen de puinhopen weer opbouwen; Zo zegt de Here der heerscharen: Laten dezen bouwen, maar Ik zal afbreken; men zal het noemen: gebied der goddeloosheid, en: het volk waarop de Here voor eeuwig toornst. Als uw ogen het zien, zult gij zeggen: Groot is de Here, ook buiten Israëls gebied. Een zoon eert zijn vader en een knecht zijn heer. Indien Ik nu een vader ben, waar is de eerbied voor Mij? en indien Ik een heer ben, waar is de vrees voor Mij? zegt de Here der heerscharen tot u, o priesters, die mijn naam veracht. En dan zegt gij: Waarmee verachten wij uw naam? Gij brengt minderwaardige offerspijze op mijn altaar. En dan zegt gij: Waarmee hebben wij U minderwaardig behandeld? Doordat gij zegt: Des Heren tafel, zij is verachtelijk. Want, wanneer gij een blind dier ten offer brengt, is dat niet erg? Wanneer gij een kreupel of ziek dier brengt, is dat niet erg? Bied dat eens uw landvoogd aan; zal hij welgevallen aan u hebben of u goedgunstig gezind zijn? zegt de Here der heerscharen. Welnu, tracht maar God te vermurwen, dat Hij ons genadig zij! Uwerzijds is zo gehandeld; zal Hij dan iemand van u goedgunstig gezind zijn? zegt de Here der heerscharen. Was er maar iemand onder u, die de deuren sloot, opdat gij niet tevergeefs mijn altaar zoudt ontsteken! Ik heb geen welgevallen aan u, zegt de Here der heerscharen, en in een offer van uw hand schep Ik geen behagen. Want van waar de zon opkomt tot waar zij ondergaat, is mijn naam groot onder de volken, allerwege wordt mijn naam reukwerk gebracht en een rein spijsoffer, want groot is mijn naam onder de volken, zegt de Here der heerscharen. Maar gij ontheiligt hem door te zeggen: De tafel des Heren, zij is minderwaardig, en wat zij oplevert, haar spijs, is verachtelijk. En dan zegt gij: Zie, wat is het een moeite! Gij haalt er de neus voor op, zegt de Here der heerscharen; gij brengt het geroofde, het kreupele en het zieke. Als gij dat offer brengt, zou Ik het uit uw hand met welgevallen aannemen? zegt de Here."

Maleachi 1:1-13

" De last van het woord des HEEREN tot Israel, door den dienst van Maleachi. "

Maliachi 1:1

"Want Ik, de HEERE, word niet veranderd ; daarom zijt gij, o kinderen Jakobs niet verteed!"

Maleachi 3:6

Zij waren onder de wet van Mozes als een systeem voor een onvoorwaardelijke zegening. Gelovigen van vandaag zijn niet meer onder de wet, die de zonde doet kennen, **maar onder de genade.**

"Want de zonde zal over u niet heersen ; want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade."

Romeinen 6:14

Zodoende zijn wij al gezegend met alle geestelijke zegeningen in de hemel in Christus, (**Efeze1:3**) en hebben nu een systeem van onvoorwaardelijke zegeningen met genade op de troon.

"Opdat, gelijk de zonde geheerst heeft tot den dood, alzo ook de genade zou heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onzen Heere."

Romeinen 5: 21

Dit zou een einde moeten maken aan de algemene beschuldiging dat gelovigen die niet een tiende afdragen God zouden "**bestelen** " en door de Here bezocht zal worden met een vloek. Het schathuis dat genoemd wordt in **Maleachi 3:10** is niet een plaatselijke kerk of gemeente maar een mand of een silo in de Joodse tempel waar de Hebreeuwse tienden in de vorm van koren werd bewaard.

"4 En hij zeide tot het volk, tot de inwoners van Jeruzalem, dat zij het deel der priesteren en Levieten geven zouden, opdat zij versterkt mochten worden in de wet des HEEREN. 5 Toen nu dat woord uitbrak, brachten de kinderen Israels vele eerstelingen van koren, most, en olie, en honig, en van al de inkomsten des velds; ook brachten zij de tienden van alles in met menigte. 6 En de kinderen van Israel en Juda, die in de steden van Juda woonden, brachten ook tienden der runderen en der schapen, en tienden der heilige dingen, die den HEERE, hun God, geheiligd waren, en maakten vele hopen. 7 In de derde maand begonnen zij den grond van die hopen te leggen, en in de zevende maand voleindden zij. 8 Toen nu Jehizkia en de vorsten kwamen en die hopen zagen, zegenden zij den HEERE en Zijn volk Israel. 9 En Jehizkia ondervraagde de priesteren en de Levieten aangaande die hopen. 10 En Azaria, de hoofdpriester, van het huis van Zadok, sprak tot hem en zeide: Van dat men deze heffing begonnen heeft tot het huis des HEEREN te brengen, is er te eten geweest en verzadigd te worden, ja, over te houden tot overvloed toe; want de HEERE heeft Zijn volk gezegend, zodat deze veelheid overgebleven is. 11 Toen zeide Jehizkia, dat men kameren aan het huis des HEEREN bereiden zou; en zij bereidden ze. 12 Daarin brachten zij die heffing, en de tienden, en de geheiligde dingen, in getrouwigheid; en daarover was Chonanja, de Leviet, overste, en Simei, zijn broeder, de tweede."

2 Kronieken 4 - 12

Onder de wet werden alleen agrarische producten vertiend. Dat hield in, graan, fruit en levende have. Alleen producten die binnen de grenzen van Israël waren geproduceerd mochten worden vertiend. Joden die in niet Joodse landen woonden werden vrijgesteld.

"Ook is alle tiende van het land, van het zaad des lands, van de vrucht van het geboomte, van de Here; het is de Here heilig. Maar indien iemand toch van zijn tiende zal willen lossen, dan zal hij het vijfde deel daarvan erbij voegen. En alle tienden van runderen of kleinvee, al wat onder de staf doorgaat, het tiende daarvan zal de Here heilig zijn. Men zal niet onderzoeken, of het goed of slecht is, en men zal het niet verruilen; indien men het toch verruilt, dan zal dit zowel als het verruilde de Here heilig zijn; het zal niet gelost worden. Dit zijn de geboden, die de Here Mozes gegeven heeft voor de Israëliëten op de berg Sinai."*

Leviticus 27:30-24

* Op zich een normale en logische zaak dat alleen van producten welke verbouwd werden in Israël als (verplichte) gave "verdiend" en gebruikt mochten worden in de offerdienst en door de Levieten gegeten mochten worden. De landbouw - en weidegrond in de landen rondom Israël voldeden niet aan de reinheidswetten, niet aan de jubeljaren, enz.

Er wordt hier helemaal **niet gesproken over inkomen in geld**, nee er wordt gesproken over vee én de opbrengst van het akkerland dat de Here rechtstreeks heeft geschonken in vruchtbaarheid, regen en wasdom.

Anderen die werden vrijgesteld van de wet van tienden waren dagloners, vissers, mijnwerkers, timmermannen, metselaars, wevers, soldaten, wevers, pottenbakkers, kleermakers, verkopers, overheidsdienaren, enz. En verder natuurlijk de priesters. Kort gezegd iedereen die geen boer was werd vrijgesteld.

Een boer die maar 9 stuks vee had hoefde geen tiende te geven want de wet zei: *"een tiende die onder de roede doorgaat"*¹ Dus een boer met 19 stuks vee hoefde maar 1 stuk vee af te staan als tiende voor de Heer. Dus géén 1.9 stuks eerst te gelde maken en dán die "1.9 rund" in een geldbedrag inleveren bij de tempel.

De boeren in Israël konden de tienden van hun oogst terugkopen voor een boete van één vijfde. Met andere woorden, als een boer een tiende van zijn oogst die € 1000,- waard was wilde behouden, moest hij het gelijkwaardige bedrag betalen van € 1200,-.

"Maar indien iemand toch van zijn tiende zal willen lossen, dan zal hij het vijfde deel daarvan erbij voegen."

Leviticus 27:31

Levende have kon niet worden teruggebracht of een goed dier kon niet worden geruild voor een slecht dier en andersom. Iedere poging om een dier te vervangen anders dan de tiende dat onder de roede paste werd gestraft door het tiende én het vervangende verbeurd te verklaren.

"Men zal niet onderzoeken, of het goed of slecht is, en men zal het niet verruilen; indien men het toch verruilt, dan zal dit zowel als het verruilde de Here heilig zijn; het zal niet gelost worden."

Leviticus 27:33

De Here God verordeneerde dat aan de Levieten de tienden betaald moesten worden.

"Wat nu de Levieten betreft, zie, Ik geef hun alle tienden in Israël als erfdeel, een vergoeding voor de dienst die zij verrichten, de dienst van de tent der samenkomst."

Numeri 18:21

Zij waren één van de 12 stammen van Israël aan wie het erfdeel gegeven was van het land. De Heer zelf en de tienden van de kinderen van Israël waren hun erfdeel. Het werd gebruikt ten dienste van het tabernakel (later de tempel)

¹) Ter verduidelijking: *Leviticus 27:32, NBV*: "Van runderen, geiten en schapen moet elk tiende dier dat bij de telling de herdersstaf passeert als heilige gave voor de Heer apart gehouden worden" – bij 19 stuks passeerde er dus maar éénmaal een "tiende", de rest mocht gehouden worden en daarbij werd tevens niet naar de kwaliteit van het dier gekeken (zie de volgende verzen).

“En de Here zeide tot Aäron: In hun land zult gij geen erfdeel hebben en een stuk land zal u onder hen niet ten deel vallen; Ik ben uw deel en uw erfdeel onder de Israëlieten. Wat nu de Levieten betreft, zie, Ik geef hun alle tienden in Israel als erfdeel, een vergoeding voor de dienst die zij verrichten, de dienst van de tent der samenkomst. De Israëlieten namelijk zullen niet meer tot de tent der samenkomst naderen, zodat zij zonde op zich laden en sterven; De Levieten echter zullen de dienst van de tent der samenkomst verrichten en zij zullen hun ongerechtigheid dragen, een altoosdurende inzet voor uw nageslacht, en in het midden der Israëlieten zullen zij geen erfdeel verkrijgen; Want aan de Levieten geef Ik als erfdeel de tiende, die de Israëlieten de Here als heffing brengen; daarom heb Ik van hen gezegd: In het midden der Israëlieten zullen zij geen erfdeel verkrijgen. De Here nu sprak tot Mozes: Tot de Levieten zult gij spreken en tot hen zeggen: Wanneer gij van de Israëlieten de tiende ontvangt, die Ik u van hen als erfdeel geef, dan zult gij daarvan als een heffing voor de Here een tiende van de tiende brengen, en het zal voor u als een heffing beschouwd worden, als ware het het koren van de dorsvloer en de inhoud van de perskuip. Aldus zult ook gij van al de tienden die gij van de Israëlieten ontvangt, een heffing voor de Here brengen en gij zult daarvan de heffing voor de Here aan de priester Aaron geven.”

Numeri 18: 20-28

Het was tegen de wet dat iedereen die buiten de stam van Israël was een tiende ontvangen zou, zoals profeten, priesters, koningen of evangelisten. De **Levieten betaalden één tiende aan de hogepriester**. Niet alle Levieten waren priesters, alleen de zonen van Aaron. Priesters gaven geen tiende.

De Here Jezus vroeg niet, en ontving geen tiende ter ondersteuning van Zijn bediening. Omdat Hij van de stam van Juda was (niet van de Levieten) **kon Hij dat niet doen zonder de wet te overtreden:**

“Het is immers duidelijk, dat onze Here uit Juda is gesproten, ten aanzien van welke stam Mozes met geen woord van priesters gerept heeft.”

Hebreen 7:14

“En een uit de oudsten zeide tot mij: Ween niet; zie, de leeuw uit de stam Juda, de wortel Davids, heeft overwonnen om de boekrol en haar zeven zegels te openen.”

Openbaring 5:5

Maar noch Petrus (niet van de stam van Levi) noch Paulus (van de stam van Benjamin) konden tienden ontvangen ter ondersteuning van hun bediening. Zelfs de Joden van nu doen niet meer aan tienden omdat er geen Levieten, priesters of erediensten in de tempel in Jeruzalem zijn. Joodse rabbi's kennen de bijbelse wet goed genoeg om te weten dat het geven van tienden **onder de huidige omstandigheden onwettig is**. Volgens hen zullen, als de tempel is herbouwd in Jeruzalem met een ingezegend altaar, met priesters en Levieten die de dienst verrichten, alle Joden die leven binnen de bijbelse leer van tienden , tienden geven.

Plaatselijke gemeenten en christelijke organisaties gaan door met het ondersteunen van het geven van tienden, gebruik makend van het argument dat het hoort bij Mozes en de wet. Maar deze reden is niet geldig **want sabbat hoorde ook bij de wet (Exodus 16:23-29)** en geldt niet voor gelovigen vandaag.

Zie: **Romeinen 14:5-6; Galaten 4:9-10; Kolossenzen 2:16-17**

Wie tienden wil heffen van de gelovigen zal daarom ook alle wetten, inclusief de besnijdenis voor mannelijke gelovigen moeten toe passen. Een leven onder de wet en zónder Christus

Jezus prediken, inclusief de overgang naar het Judaïsme en een Leviet als voorganger van de Gemeente aanstellen. Bij voorbeeld iemand met een Levietische, priesterlijke achternaam zoals Cohen of Aäron?

Wij kunnen er wel een grapje over maken maar het is een zéér ernstige zaak, onder valse voorwendselen worden mensen, zelfs laagbetaalden, geld afgetrosgeld om status en aanzien van de leiding van een plaatselijke gemeente te bekostigen. In de praktijk van alle dag blijkt steeds weer dat laagbetaalden, werklozen of andere mensen met een laag inkomen zich vaak schamen voor de financiële problemen waar mee ze worstelen en daarom ver boven hun kunnen geld schenken aan de kerk of gemeente. Het is beschamend dat met quasi bijbelse begrippen gemeenteleden financieel kapot worden gemaakt.

Abraham gaf tienden aan Melchisedek, koning van Salem, maar dit was buit van de oorlog, niet de legale opbrengsten van het land die Mozes in de wet opgaf. Bovendien commandeerde God niet de tienden, Abraham koos ervoor om het uit eigen vrije wil te geven.

Lezen: **Genesis 14:17-23; Hebreë 7:1-10**

De enige andere bijbelse referentie naar tienden vóór Mozes is Jacob. En ook is hier geen bevel tot het geven van tienden. Jacob stelde talloze condities om God te ontmoeten voordat hij een tiende aan de Heer zou betalen.

“En Jakob deed een gelofte: Indien God met mij zal zijn, en mij behoeden zal op deze weg, die ik ga, mij zal geven brood om te eten en klederen om aan te trekken. En ik behouden tot mijns vaders huis wederkeer, dán zal de Here mij tot een God zijn. En deze steen, die ik tot een opgerichte steen gesteld heb, zal een huis Gods wezen, en van alles wat Gij mij schenken zult, zal ik U stipt de tienden geven.”

Genesis 28:20-22

Op dit moment, het is nu genade tijd en de wet is vervuld door Christus Jezus, is het volgende geldig, niet door dwang der wet maar uit liefde voor Christus:

"Een iegelijk doe gelijk hij in zijn hart voorneemt; niet uit droefheid of uit nooddwang; want God heeft een blijmoedigen gever lief".

2 Korinthe 9: 7

In deze tekst wordt de liefde van de Here geopenbaard want voor de één is vijf euro een kapitaal terwijl voor de broeder of zuster een zitplaats verder op duizend euro een peulenschil is. En de ervaring heeft mij wel geleerd dat wanneer er geld noodzakelijk is voor het werk van de Here, de samenkomsten of evangelisatie, dit geld altijd op Zijn tijd komt.

Het wordt anders als wij zélf grote schuren willen bouwen, als we verder gaan dan gevoeglijk is en zware hypotheken op ons nemen, ja, dán moeten wij wel met een knipoog, meer een vuiltje in het oog, elementen van de volbrachte wet in het genadeaanbod van de Here Jezus Christus brengen.

Paulus, de apostel van de heidenen in deze bedeling van Genade, noemt niet het geven van tienden maar zegt wel veel over Christelijke gaven.

“Maar thans ben ik op reis naar Jeruzalem ten dienste van de heiligen. Want Macedonie en Achaje hebben goedgevonden een handreiking te doen aan de armen onder de heiligen te Jeruzalem.”

Romeinen 15:25-26

Dit is geheel iets anders! Paulus vraagt geen tienden van de armen, zoals kerken en gemeenten dit doen, hij bréngt de armen van de gemeente te Jeruzalem de giften van de rijkere gelovigen!

Wie zouden er moeten geven aan het werk voor de Here?? De gelovigen!!! Deze geeft stelselmatig, opofferend en vreugdevol. Aan wie geeft hij? **Aan Christus!!** Waarvoor geeft hij? Voor de zaak van Christus! **NIET aan een mens of een kerk**, niet voor gewin, maar voor het Evangelie.

Wij zien in deze studie de onmogelijkheid om staande te houden dat binnen de christelijke gemeente de eis van tienden gehandhaafd kan worden, als wij verder na denken over deze kwestie, dat de wet vervuld is op Golgotha mág er zelfs geen tienden gevraagd worden van een christen!

Op het moment dat een gemeente, oudstenraad of voorganger een tienden heffing, verplicht of min of meer vrijwillig verplicht op legt wordt een christen opnieuw onder de wet gesteld en is Christus Jezus schijnbaar voor niets gestorven.

Christus heeft de gehele wet op Golgotha volbracht, heeft niet vergeten ook de tiendenheffing te vervullen!

Meer Bijbelteksten die betrekking hebben op het onderwerp tienden zijn: Genesis 14:20; Genesis 28:22; Leviticus 27:30-32; Numeri 18:20-28; Deuteronomium 12:6,11,17; Deuteronomium 14:22,23,28 ; Deuteronomium 26:12; 2 Kronieken 31:5,6,12; Amos: 4:4; Maleachi 3:8-10; Matheus 23:23; Lucas 11: 42; Lucas 18:12; Hebréeën 7:5-9.